

МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ ЮРИСТІВ

*Бабенко Олена,
кандидатка філологічних наук,
доцентка кафедри філології та перекладу
Київського національного університету технологій та дизайну*

*Антоненко Олена,
студентка групи БІМд-21,
Факультету індустрії моди
Київського національного університету технологій та дизайну*

Культура мовленнєвої діяльності — це культура володіння словом, обмін повідомленнями з найвищою ефективністю. Показниками культури мовленнєвої діяльності є правильна чітка вимова, комунікативна доцільність мови, структурно-логічна побудова текстів, використання невербальних засобів.

Вимоги до мовленнєвого етикету юристів набувають надто особливого значення, де певні офіційні форми поведінки юриста не повинні виходити за межі чітко встановлених норм та правил. У професійному спілкуванні розрізняють такі терміни як мовний та мовленнєвий етикет.

Мовний етикет – це сукупність правил мовної поведінки, які представлено в мікросистемі національно специфічних стійких формул і виразів у ситуаціях установавання контакту зі співбесідником, підтримки спілкування в доброзичливій тональності.

Мовленнєвий етикет – це реалізація мовного етикету в конкретних ситуаціях спілкування, вибір мовних засобів вираження. Це поняття ширше, ніж мовний етикет, і має індивідуальний характер. Мовець вибирає із системи словесних формул найбільш потрібну, зважаючи на її цінність.

Щодня юристам, зокрема, адвокатам доводиться спілкуватися та мати справу з великою кількістю людей із різних верств населення. Основним правилом є почуття такту. Потрібно дотримуватися етикету та прояву такту. Оскільки це вважається основною частиною культури юриста. Юридичні форми ділового спілкування вимагають особливих принципів, правил і норм. Важливо, щоб за неухильним дотриманням етикету не було приховано зневаги. Професійною етикою називають сукупність моральних норм. Юристи зобов'язані володіти розумінням відповідальності за свої вчинки, дії та рішення.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає дотримання Правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката. Правила адвокатської етики мають на меті уніфіко-

ване закріплення традицій і досвіду української адвокатури у сфері тлумачення норм адвокатської етики, а також загальноєвропейських деонтологічних норм і правил, прийнятих у міжнародному адвокатському співтоваристві. Правила слугують обов'язковою для використання адвокатами системою орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури та принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законодавчими актами, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката [1, С.11].

Необхідно пам'ятати, що мова юриста цілком розкриває його особистість, інтелект та психологічний стан. У промовах юрист повинен ретельно підбирати слова, враховувати їхній психологічний вплив. Невербальна мова, міміка та жести, повинні бути стриманими, чіткими, ненав'язливими та відповідати змісту. Найпривабливіша манера мовлення в спілкуванні відрізняється відсутністю крику, розміреністю. Мова та мовлення юриста є найважливішим засобом взаємодії між людьми. Юрист повинен володіти належним культурним рівнем. На якість мови та мовлення впливає стан емоційної напруженості, в якому перебуває людина. Особливості мовної поведінки дуже сильно пов'язані з освітою, вихованням та соціальним статусом професіонала. У ході професійної діяльності юриста потрібно постійно вдосконалювати навички мовної та мовленнєвої поведінки, підвищувати культуру спілкування.

Суворе дотримання правил службового етикету – важлива умова високої етичної та естетичної культури поведінки юриста. Такт передбачає уважне ставлення до особистості співрозмовника, вміння юриста коректно обійти по можливості питання, які можуть викликати незручність. Форми прояву естетичної культури юриста – показник його естетичного смаку, ідеалів.

Отже, службовий етикет юриста – стійкий порядок поведінки при виконанні службових повноважень, що виражає зміст принципів моралі та складається з правил ввічливого поводження в суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Правила адвокатської етики. Вісник НААУ №7-8(35) 2017. С.11-23.